

### [Axel Kristensen.]

at vi ikke i Danmark skulle kunne have en betydelig frihandel, fri import, fordi vi ikke i alle tilfælde har ligeså høj told som andre lande. Det skulle jo ligeså vel have været en hindring i hele den periode, der gik forud for første verdenskrig, i hvilken Danmark, fordi vi valgte fri handel fremfor beskyttelse, fik en meget stor forøgelse af Danmarks velstand, og der var såvist ikke lighed på toldens område.

Det er rigtigt, at hvis vi gennem dobbeltprissystemet skal give flere varer i bytte, f. eks. for at få kul, end det, der svarer til kulprisen på engelsk hjemmemarked, så bliver Danmark fattigere, end hvis vi fik kul ligeså billigt som englænderne, men dette tab i velstand kan vi da ikke undgå, før dobbeltpriserne hører op. Beskyttelse skåner os ikke for det tab. Beskyttelse medfører kun, at tabet ikke fordeles på hele befolkningen, men alene skal bæres af de eksporterende virksomheder, og i en periode, hvor vi alle råber på forøgelse af vore eksportmuligheder, er det da urimeligt at lade eksportvirksomhederne alene bære tabet på de urimelige vilkår, verden byder os.

Naturligvis skal vi ude i verden gøre alt hvad vi kan for at skaffe dansk erhvervsliv lige vilkår med andre landes erhvervsliv, men vi kan ikke snyde os fra de tab, som ulige vilkår påfører os, ved hjælp af beskyttelse.

Fra regeringens side hævder man, at en formindskelse af pengemængden medfører arbejdsløshed, og det er da klart, at enhver form for økonomisk politik, der går over gevind, kan lave ulykker. En for stærk stramning af pengemarkedet vil naturligvis give arbejdsløshed, ligesom en for stor pengerigelighed stadig vil give stigende lønninger og priser. Vi fra vor side ønsker naturligvis ikke en for vidtgående stramning, så landet kastes ud i en betydelig arbejdsløshed eller renten går voldsomt i vejret.

Formålet med hele den politik, der skal føres, er netop, at produktionen i videst muligt omfang holdes i gang, så at folk gennem ærligt arbejde kan tjene til livets ophold og ikke skal leve af understøttelser. Men det er en misforståelse at tro, at man ved at skabe pengerigelighed får de rigtige tilstande. Det har jeg allerede påvist, og jeg må måske minde om, at jeg gentagne gange på mit partis vegne har påpeget, at fuld beskæftigelse forudsætter det rigtige forhold mellem de forskellige faglærte grupper indbyrdes og mellem disse og de ufaglærte. Dette forhold er ikke i orden, og jeg

opfordrer atter regeringen til en undersøgelse. Gøres der ikke noget, kan en uødvendig arbejdsløshed blandt de ufaglærte og en lavere produktion end nødvendigt ikke undgås.

Afvejningen af alt det her nævnte, under skuddet på betalingsbalancen, pengerigeligheden, forbrugets størrelse, nødvendigheden af fri konkurrence, skal nu ske ved den kommende udvalgsbehandling.

Ministeren har jo fremsat lovforslaget som en uændret forlængelse af den gældende lov, og vi erkender, som vi har gjort det gang på gang, at man ikke kan lave økonomiske revolutioner uden at lave ulykker, og når hele den danske produktion til hjemmemarkedet gennem en meget lang årrække har været beskyttet, så vil det ikke være muligt med eet slag at frigive den, så må man gennem en periode føre en politik, der uden at dræbe virksomhederne tvinger dem til at tilpasse sig konkurrencens vilkår.

Vi erkender, at sålænge der er tosidede handelsaftaler, kan dette nødvendiggøre statsindgreb i handelen. Derfor må vi indrømme, at der vedrørende valutahandel og import stadig må gives en lov, der i betydeligt omfang giver ministeren bemyndigelser, men forudsætningen for, at vi kan gå med til at give disse bemyndigelser, vil, som det fremgår af, hvad jeg har sagt, være, at vi får sikkerhed for, at man gennem frigørelse efterhånden skaber fornøden konkurrence — og begynder nu —, og at man fører en sådan indenrigsøkonomisk politik, at mulighederne for at undgå underskud på vor betalingsbalance er tilstede.

Hvis disse to ting ikke kan sikres, vil venstre ikke kunne medvirke ved lovens gennemførelse.

Med hensyn til de indenrigske restriktioner blev det allerede ved sidste behandling af loven fastslået, at ministeren ikke kan udstede nye restriktioner uden rigsdagens samtykke, enten hele rigsdagens eller rigsdagens vareforsyningsudvalgs. For at fastslå, at vi ikke vil acceptere en politik, der skal løse opgaverne igennem restriktioner, vil vi lægge vægt på, at dette skærpes, således at det er selve rigsdagen, der skal medvirke, dersom der skal indføres nye indenlandske restriktioner. Tilbagevendt til restriktionerne vil betyde et så afgørende brud på den hidtil førte linie, at det vil være rimeligt, at debatten om disse spørgsmål foregår for åbent tæppe her i tinget og ikke i rigsdagens vareforsyningsudvalg, hvor befolkningen vil have svært ved at følge udviklingen.